

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กาญจนเก็จ ธรรมวัฒน์กุล. ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา: การพัฒนาแบบผสมผสานแนวใหม่
วารสารเศรษฐกิจและสังคม 24(กันยายน-ตุลาคม 2530): 63-67.
- เกรย์ เทรบูล์. หลักเกณฑ์และขั้นตอนการวิจัยระบบชุมชนเกษตร: กรณีตัวอย่าง อำเภอสะทิงพระ
จังหวัดสงขลา สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2527.
- _____. ระบบการปรับปรุงที่ดินเพื่อการเกษตรและวิวัฒนาการในช่วงเวลาที่เพิ่งล่วงมาของ
สะทิงพระ. แปลโดย สมยศ ท่งหว่า และอิงอร เทรบูล์. สงขลา:
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2531.
- กำพล อุดลวิทย์. เศรษฐศาสตร์การผลิตทางการเกษตร. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
- โกเศศ มโนวัลย์. แผนจำลองแนวตรงทางเศรษฐกิจ. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.)
- จรัส เล่งน้อย. การวางแผนฟาร์มเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรใน ต.ทับช้าง
กิ่งอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535
- จิรภา วรเสียงสุข. การพัฒนาประเทศกับพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา. รัฐมิแล
6(พฤษภาคม-สิงหาคม 2526): 24-30.
- ธีระวัฒน์ มิ่งขวัญ. การวางแผนฟาร์มแบบผสมผสาน สำหรับฟาร์มในหมู่บ้านคำเกิด
ต.กระจาย อ.ป่าต้ว จ.ยโสธร ปีการเพาะปลูก 2530/31: โดยใช้ลิเนียร์โปรแกรมมิ่ง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.
- บัญชา อภัย. ผลกระทบของสินเชื่อการเกษตรต่อการวางแผนการผลิตเพื่อให้มีการใช้
ทรัพยากรที่เหมาะสมภายใต้เป้าหมายการทำรายได้สูงสุดของเกษตรกร: กรณีศึกษาใน
เขตจังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ไพจิตร สิริสาลี. การวิเคราะห์แผนการทำฟาร์มในเขตเกษตรอ้ายน้ำฝน ต.หนองแก้ว อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด ปีการเพาะปลูก 2527/28. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.
- เยาวภา สุกฤตตานนท์. การวางแผนฟาร์มเพื่อพัฒนาการเกษตรในเขตโครงการจัดพัฒนาที่ดิน ในท้องที่ ต.กัลลกลอง อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี ปี 2525. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.
- ศิริวรรณ สงวนเชื้อ. การจัดคุณภาพระหว่างอุปสงค์และอุปทานการเกษตร: ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ศุภราพร สติรเหมกุล. การวางแผนการผลิตพืชเพื่อเพิ่มรายได้ในจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534.
- สมคิด แก้วสนธิ. ลิเนียร์โปรแกรม: หลักและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- สมบูรณ์ เจริญจิระตระกูล. การวิเคราะห์เพื่อกำหนดแผนการทำฟาร์มที่เหมาะสมในเขต ปฏิรูปที่ดิน อำเภอสว่างมาม โปธิ์ประทับช้าง และโพทะเล จังหวัดพิจิตร ปีการเพาะปลูก 2525/26. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.
- สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา รายงานขั้นสุดท้าย ฉบับที่ 2 รายงานหลัก. 2528. (ม.ป.ท.)
- สำนักงานนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. ระเบียบวาระที่ 2.4 ความก้าวหน้า ในการดำเนินงานโครงการเร่งรัดการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค. ในระเบียบวาระการประชุม คณะอนุกรรมการประสานการวางแผนพัฒนาจังหวัด ครั้งที่ 1/2536. หน้า 9-13. 2536. (ม.ป.ท.)
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. แผนแม่บทพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับจังหวัด 2533-2539 จังหวัดนครศรีธรรมราช. กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2534.

บรรณานุกรม(ต่อ)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. แผนแม่บทพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับจังหวัด 2533-2539 จังหวัดพิจิตร. กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2534.

—. แผนแม่บทพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับจังหวัด 2533-2539 จังหวัดสงขลา. กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2534.

เหมื่อนชัย ลีลาศิลป์ศาสตร์. การวางแผนฟาร์มเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ต.บึงน้ำรักษ์ อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ ปีการเพาะปลูก 2530/31-2532/33. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.

อัจฉรา ธนะศรี. การวางแผนฟาร์มของเกษตรกรในพื้นที่ใกล้ป่าไม้ จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการเพาะปลูก 2528/29 ถึง 2530/31. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.

อนันต์ กันตวิงศ์. การวางแผนฟาร์มเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในเขตเร่งรัดพัฒนาชนบท อ.ออนใต้ อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ ปีการเพาะปลูก 2530/31-2532/33. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.

ภาษาอังกฤษ

Arthur Stoecker. A spreadsheet format for policy analysis with the farm level linear programming model. Lecture notes and course materials prepared for workshop on application of microcomputers in analysis for decision-making in food and agricultural policy, 1989.

Barry, Hopkin, Baker. Financial Management in Agriculture. USA: The Interstate Printers & Publishers, Inc. ,1979.

บรรณานุกรม(ต่อ)

Food and Agriculture Organization of United Nations. The Use of Scenario in Agricultural Sector Analysis : The CAPPA system and other approaches. Training Materials for Agricultural Planning 22/1. 1991.

—————. CAPPA manual .Training Materials for Agricultural Planning 22 . 1991.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

หน่วยวางแผนพื้นที่การเกษตร

เนื่องจากในแต่ละพื้นที่มีสภาพทรัพยากร การประกอบการเกษตร สังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณาความแตกต่าง และความคล้ายคลึงกันของสภาพดังกล่าว เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรในแต่ละพื้นที่ที่ต้องใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

1. ระบบนิเวศน์เกษตร (Agro-ecology) ซึ่งได้รวมลักษณะภูมิประเทศ สมรรถนะของดิน ระบบการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ป่าไม้ นอกจากนี้ ยังได้รวมถึงสภาพภูมิอากาศ ปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิ ข้อมูลการใช้ที่ดินจากภาพถ่ายจากดาวเทียม เป็นต้น
2. ระบบนิเวศน์มนุษย์ (Human-ecology) ซึ่งได้รวมสารสนเทศด้านสังคม วัฒนธรรม ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่

ในการวางแผนเพื่อพัฒนาการเกษตรระดับจังหวัด ได้กำหนดเขตในการพัฒนาการเกษตรในแต่ละพื้นที่ โดยได้นำเอานิเวศน์เกษตรและนิเวศน์มนุษย์มาพิจารณารวมกับการบริหารแผนตามระบบ กชช. หน่วยที่ใช้ในการวางแผนนี้เรียกว่า หน่วยวางแผนพื้นที่การเกษตร (นผก.) หน่วยนี้จะมีอาณาเขตใหญ่ตั้งแต่ 1 ตำบล หรือมากกว่าหนึ่งตำบล แต่ไม่เกินหนึ่งอำเภอ (โดยใช้ขอบเขตตำบลเป็นเกณฑ์พิจารณา)

การกำหนดหน่วยวางแผนพื้นที่การเกษตร

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดหน่วยวางแผนพื้นที่การเกษตร ได้แก่

1. ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น แหล่งน้ำ สมรรถนะของดินทางการเกษตร เป็นต้น
2. สภาพสังคม เช่น จำนวนที่ดินที่ถือครองทางการเกษตร การอพยพแรงงาน การรวมกลุ่มของเกษตรกร เป็นต้น

ซึ่งการกำหนดหน่วยวางแผนพื้นที่การเกษตร (นผก.) จะทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ทราบถึงศักยภาพของพื้นที่ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้โครงการต่าง ๆ สามารถปฏิบัติ หรือดำเนินการสอดคล้องกับพื้นที่ที่เหมาะสมต่อไป สำหรับหน่วยวางแผนพื้นที่การเกษตรได้ใช้สัญลักษณ์ดังนี้

ยกตัวอย่าง เช่น ตำบลทุ่งหวัง มีรหัส นผก. 131

1 3 1

ตำแหน่งที่หนึ่ง ตำแหน่งที่สอง ตำแหน่งที่สาม

ตำแหน่งที่หนึ่ง หมายถึง แหล่งน้ำ แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ สัญลักษณ์ 1 และ 2 โดย

สัญลักษณ์ 1 คือ มีน้ำเพียงพอ หมายถึง -พื้นที่ชลประทาน แม่น้ำ คลอง ห้วยที่มีน้ำตลอดปี น้ำได้ดิน 50-1,000 ลบ.เมตรต่อชั่วโมง หรือมากกว่า
-พื้นที่ที่มีโอกาสฝนตกระหว่าง 60-80 วันต่อปีหรือมากกว่า
-สัปดาห์ที่มีฝนตกเท่ากับหรือมากกว่า 5 มม. มีมากกว่า 40 สัปดาห์

สัญลักษณ์ 2 คือ ไม่มีน้ำเพียงพอ หมายถึง-แม่น้ำ คลอง ห้วยใช้ไม่ได้ตลอดปี
-น้ำได้ดินต่ำกว่า 50 ลบ.เมตรต่อชม.
-พื้นที่ที่มีโอกาสฝนตกน้อยกว่า 60 วันต่อปี
-สัปดาห์ที่ฝนทิ้งช่วง ปริมาณเท่ากับหรือน้อยกว่า 5 มม. มีน้อยกว่า 40 สัปดาห์

จากตัวอย่างแสดงว่า ตำบลทุ่งหวัง มีน้ำเพียงพอเพื่อการเกษตร

ตำแหน่งที่สอง หมายถึง ความเหมาะสมของดิน แบ่งออกเป็น 9 ประเภท คือ สัญลักษณ์ 1, 2, 3, 3', 3'', 4, 5, 6 และ 0 โดย

- สัญลักษณ์ 1 หมายถึง พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการผลิตข้าว
 สัญลักษณ์ 2 หมายถึง พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการผลิตพืชไร่
 สัญลักษณ์ 3 หมายถึง พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการผลิตยางพารา
 สัญลักษณ์ 3' หมายถึง พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการผลิตไม้ผล
 สัญลักษณ์ 3'' หมายถึง พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการผลิตไม้ยืนต้น(มะพร้าว, ปาล์ม น้ำมัน)
 สัญลักษณ์ 4 หมายถึง พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการผลิตพืชผัก
 สัญลักษณ์ 5 หมายถึง พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการผลิตปศุสัตว์
 สัญลักษณ์ 6 หมายถึง พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการประมง
 สัญลักษณ์ 0 หมายถึง พื้นที่ที่ควรพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ หรือปลูกพืชไร่ ไม้ยืนต้น

บางชนิด เช่น มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ และไม้ใช้สอยโตเร็ว

จากตัวอย่างแสดงว่า ดาบลทุ่งหวัง มีพื้นที่ส่วนใหญ่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา

ตำแหน่งที่สาม หมายถึง การคาดคะเนศักยภาพความร่วมมือจากเกษตรกร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์ 1 และ 2 โดย

- สัญลักษณ์ 1 คือ มีศักยภาพความร่วมมือ หมายถึง -จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้านที่ไม่มี
 ดินของตนเอง ต้องเช่าที่ทำกิน
 น้อยกว่า 5 ครัวเรือน หรือไม่มี
 ครัวเรือนใดเลยที่ไม่มีที่ดินของ
 ตนเอง ต้องเช่าที่ทำกิน
 -จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้านที่อพยพ
 ไปทำงานน้อยกว่าร้อยละ 10
 ของครัวเรือน หรือไม่มีการอพยพ
 เลย

-ในหมู่บ้านมีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร
ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป

-ในหมู่บ้านโรคที่พบมากคือ เป็นไข้
และไข้หวัดธรรมดา

-จำนวนประชาชนในหมู่บ้านมี
การศึกษาสูงกว่า ป.6 มากกว่า
ร้อยละ 10

-มีการฝึกอบรมด้านการเกษตร
และอื่น ๆ อยู่เสมอในหมู่บ้าน

สัญลักษณ์ 2 คือ มีศักยภาพความร่วมมือ หมายถึง -จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้านที่ไม่มี
ที่ดินของตนเอง ต้องเช่าที่ดิน
มากกว่า 5 ครัวเรือน

-จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้านที่อพยพ
ไปทำงานเท่ากับหรือมากกว่า
ร้อยละ 10 ของครัวเรือนทั้งหมด

-มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตร 1-2 กลุ่ม
ในหมู่บ้าน

-โรคที่พบมากที่สุดคือ โรคท้องร่วง
โรคทางเดินอาหาร พยาธิ ไข้ป่า
และมาเลเรีย

-จำนวนประชากรในหมู่บ้านมีการ
ศึกษาสูงกว่า ป.6 อยู่ระหว่าง
ร้อยละ 5-10

-มีการฝึกอบรมด้านการเกษตรและ
อื่น ๆ ในหมู่บ้านไม่สม่ำเสมอ

จากตัวอย่างแสดงว่า ตำบลทุ่งหวัง มีศักยภาพความร่วมมือจากเกษตรกรดี

หน่วยวางแผนพื้นที่การเกษตรของลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

หน่วยวางแผนพื้นที่การเกษตร (นผก.) ได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นเป็นรายตำบลในแต่ละอำเภอ ในแต่ละจังหวัด โดยใช้ นผก. เป็นเกณฑ์พิจารณาในการแบ่ง ซึ่งแต่ละนผก. จะครอบคลุมพื้นที่ในแต่ละจังหวัด อำเภอ และตำบล

<u>รหัส นผก.</u>	<u>จังหวัด</u>	<u>อำเภอ</u>	<u>ตำบล</u>
101	สงขลา	เมืองสงขลา	เขารูปช้าง
111	นครศรีธรรมราช	ชะอวด	ชะอวด, ท่าประจ๊ะ, ขอนหาด, นางหลง
		หัวไทร	ทรายขาว, เขาพังไกร, ควนชะลิค, ท่าช่อมบางนพ
	พัทลุง	เมืองพัทลุง	เขาเจ็ยก, โคกชะงาย, ปรากฏห่มุ, ท่ามิหรำ
		ควนขนุน	ควนขนุน, ชะมวง, ควนทราย, ตะโหนดวน, นาขยาด, มะกอกเหนือ, แหลมโหนด
		เขาชัยสน	ควนขนุน, หานโพธิ์, จองถนน
		ปากพะยูน	ฝาละมี, หารเทา
		ป่าบอน	หนองธง
		กิ่งอ. ป่าบอน	ป่าบอน, บ้านพร้าว
		กิ่งอ. บางแก้ว	ท่ามะเต๋อ, นาปะขอ, โคกสัก
	สงขลา	เมืองสงขลา	เกาะแต้ว
		รัตภูมิ	กำแพงเพชร, ควนรุ, คุหาใต้
		หาดใหญ่	คลองแห, คลองอู่ตะเภา, น้ำน้อย, ท่าข้าม
		ระโนด	คลองแดน, ตะเคียว, บ้านขาว, วันสน, พังยาง

<u>รหัส นผก.</u>	<u>จังหวัด</u>	<u>อำเภอ</u>	<u>ตำบล</u>
111(ต่อ)	สงขลา	สทิงพระ	จะตังพระ, กระจดงา, สนามชัย, ดีหลวง, บ่อแดง, วัดจันทร์
		กิ่งอ.กระแสสินธุ์	เกาะใหญ่, เชียงแสด, โรง
131	พัทลุง	เขาชัยสน	เขาชัยสน, โคกม่วง
		กงหรา	ชะรัด
		ป่าบอน	ป่าบอน
		กิ่งอ.ศรีบรรพต	เขาย่า
		กิ่งอ.ป่าพะยอม	เกาะเต่า
	สงขลา	เมืองสงขลา	ทุ่งหวัง
		รัตภูมิ	เขาพระ
		สะเดา	ปริก
		หาดใหญ่	ควนลัง, ฉลุง
		กิ่งอ.นาหม่อม	คลองหรั่ง, นิจิตร
13'1	นครศรีธรรมราช	ชะอวด	เขาพระบาท, เกาะขันธุ์, วังอ่าง, เขาพระทอง
	พัทลุง	เมืองพัทลุง	นาท่อม, นาโหนด
		กงหรา	กงหรา, คลองเฉลิม, คลองทรายขาว
		ตะโหมด	คลองใหญ่
		กิ่งอ.ป่าพะยอม	จานช้อย
13''1	พัทลุง	ป่าบอน	ทุ่งนารี
	สงขลา	เมืองสงขลา	พะวง
		รัตภูมิ	ท่าชะมวง
		หาดใหญ่	คองหงส์, ทุ่งใหญ่

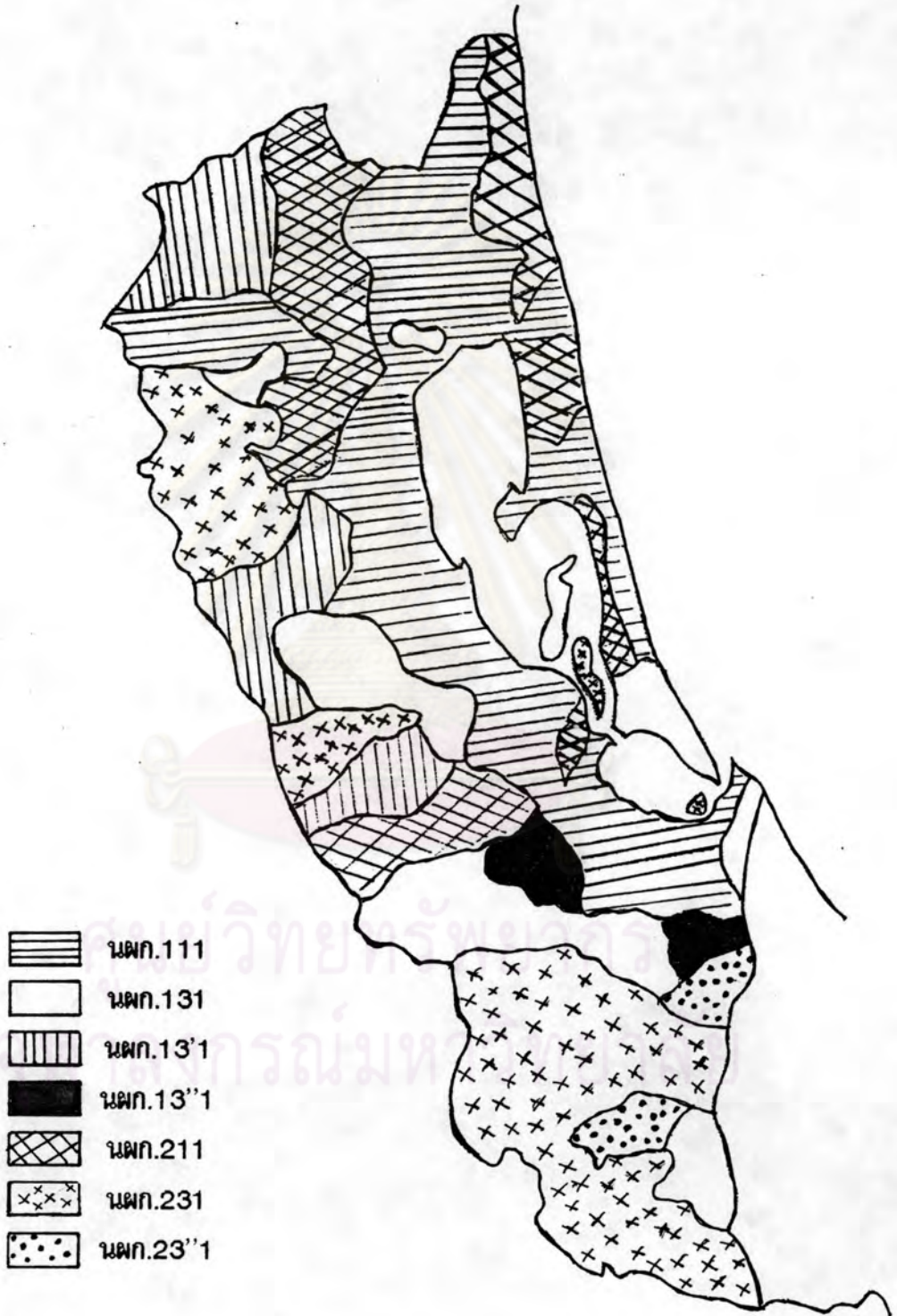
<u>รหัส นก.</u>	<u>จังหวัด</u>	<u>อำเภอ</u>	<u>ตำบล</u>
201	สงขลา	สะเดา หาดใหญ่	ปาดังเบซาร์ ทุ่งตำเสา
211	นครศรีธรรมราช	ชะอวด หัวไทร	บ้านดูล,ท่าเสม็ด, เกร็ง, ความหนองหงส์ หัวไทร, หน้าสตน, บ้านราม, รามแก้ว, เกาะเพชร
	พัทลุง	เมืองพัทลุง ควนขนุน	ชุมพล, ลำป่า ทะเลน้อย, พนางตุง, ปันแด, พนมวังดี, แพรกา
	สงขลา	ปากพูน ป่าบอน หาดใหญ่ ระโนด สทิงพระ	ปากพูน, ดอนประดู่ โคกทราย คูเต่า ระโนด, ท่าบอน, ปากแตร, ระวัง, บ้านใหม่ คลองรี, คุชุต, ชุมพล, ท่าหิน, บ่อदान
231	พัทลุง	เมืองพัทลุง	บ้านนา, ลำสินธุ์, อ่างทอง, รม เมือง เขตชุมชน, คุหาสวรรค์
	สงขลา	ปากพูน ตะโหมด กิ่งอ. ศรีบรรพต เมืองสงขลา สะเดา หาดใหญ่ กิ่งอ. นาหม่อม	เกาะนางคำ แม่ขรี, ตะโหมด เขาปู่, ตะแพน เกาะยอ พังลา, ท่าโพธิ์, สำนักแก้ว, สำนักขาม บ้านพรุ, พะตง, ทุ่งเลา, คลองหอยโข่ง นาหม่อม, ทุ่งขมิ้น

<u>รหัส นก.</u>	<u>จังหวัด</u>	<u>อำเภอ</u>	<u>ตำบล</u>
23''1	สงขลา	สะเดา	ทุ่งหมอ
		หาดใหญ่	โคกม่วง
232	พัทลุง	ปากพนูน	เกาะหมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พื้นที่บริเวณลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยแยกตาม นผก.

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการคำนวณใน RFARM

ตารางแสดงข้อมูลทั่วไปของฟาร์ม

ชื่อ นผก.111
ที่ตั้งของฟาร์ม ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
เขตเกษตรเศรษฐกิจที่

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	4.55 คน
ชาย	- คน
หญิง	- คน
แรงงานที่ทำการเกษตรได้	2.92 คน

กิจกรรมด้านการเกษตรที่นำไปคำนวณ LP

กิจกรรม	กิจกรรม	ฤดูเพาะปลูก	เดือนที่ขายผลผลิต	ราคา(บาท/กก.)
(ไทย)	(อังกฤษ)	(ฝน)	(แล้ง)	
1. ข้าวนาปี	RICE1	L	ก.พ.	3.43
2. ข้าวนาปรัง	RICE2	L	ส.ค.	3.75
3. ถั่วเขียว	BLACKGRAM	U	ก.ค.	9.23
4. ถั่วลิสง	GROUNDNUT	U	ส.ค.	5.6
5.				

หมายเหตุ! ดินที่ใช้ในการเพาะปลูกพืช จะแบ่งเป็น 4 ชนิด คือ

1. ดินนาฝน (LOWLWS) ให้บ่อน L ที่ช่อง ฝน
2. ดินนาแล้ง (LOWLDS) ให้บ่อน L ที่ช่อง แล้ง
3. ดินพืชไร่ฝน (UPLWS) ให้บ่อน U ที่ช่อง ฝน
4. ดินพืชไร่แล้ง (UPLDS) ให้บ่อน U ที่ช่อง แล้ง

การที่จะใช้ดินชนิดไหนก็ขึ้นอยู่กับฤดูเพาะปลูก

กิจกรรมด้านการเกษตรที่ไม่นำไปคำนวณ LP

ช่วงเดือนที่	กิจกรรม	รายได้(บาท)
ขายผลผลิต		สุทธิ
มิ.ย.-ก.ค.	ขายกล้วยและยาง	4741.5
ส.ค.-ก.ย.	ขายยางและมะพร้าว	2072.2
ต.ค.-พ.ย.	ขายยาง	2000
ธ.ค.-ม.ค.	ขายยาง	3500
ก.พ.-มี.ค.	ขายมะม่วง	219.06
เม.ย.-พ.ค.	ขายยาง	2000

กิจกรรมอื่น ๆ นอกภาคการเกษตร

ช่วงเดือน	กิจกรรม	รายได้สุทธิ(บาท)
มิ.ย.-ก.ค.	รับจ้าง	4470
ส.ค.-ก.ย.	รับจ้าง	4470
ต.ค.-พ.ย.	รับจ้าง	4470
ธ.ค.-ม.ค.	รับจ้าง	4470
ก.พ.-มี.ค.	รับจ้าง	4470
เม.ย.-พ.ค.	รับจ้าง	4470

การปลูกข้าว(เก็บไว้บริโภคในครัวเรือนใส่ 1, ไม่มีการปลูกข้าวใส่ 0)

1

จบส่วนของข้อมูลทั่วไป กดปุ่ม ALT-M

ตารางแสดงการใช้ทรัพยากร

การใช้ที่ดิน

ฤดูกาล	พื้นที่ถือครอง (ไร่)	พื้นที่อยู่อาศัย (ไร่)	พื้นที่กิจกรรม : การเกษตรที่ไม่นำ ไปคำนวณLP	พื้นที่กิจกรรม : การเกษตรที่นำ ไปคำนวณLP
ดินนาฝน	6.92	0	0	6.92
ดินนาแล้ง	1.88	0	0	1.88
ดินพืชไร่ฝน	0	0	0	0
ดินพืชไร่แล้ง	4.95	0	0	4.95

การใช้แรงงานของฟาร์ม

ช่วงเดือน	จำนวนแรงงาน (คน)	ชม.ทำงาน/วัน (ชม.)	จำนวนวัน ทำงาน (วัน)	ชม.ทำงานรวม (ชม.)
มี.ย.-ก.ค.	2.92	8	35	817.6
ส.ค.-ก.ย.	2.92	8	35	817.6
ต.ค.-พ.ย.	2.92	8	40	934.4
ธ.ค.-ม.ค.	2.92	8	40	934.4
ก.พ.-มี.ค.	2.92	8	45	1051.2
เม.ย.-พ.ค.	2.92	8	45	1051.2

ค่าจ้างแรงงานตนเอง 5.63 บาท/ชม.

ค่าจ้างแรงงานจ้าง 5.63 บาท/ชม.

การใช้แรงงานของกิจกรรมด้านการเกษตรที่ไม่นำไปคำนวณใน LP

ช่วงเดือน	จำนวนแรงงาน	ชม.ทำงาน/วัน	จำนวนวัน	ชม.ทำงานรวม
	(คน)	(ชม.)	ทำงาน (วัน)	(ชม.)
มี.ย.-ก.ค.				0
ส.ค.-ก.ย.				0
ต.ค.-พ.ย.				0
ธ.ค.-ม.ค.				0
ก.พ.-มี.ค.				0
เม.ย.-พ.ค.				0

เงินทุน, รายได้-รายจ่ายของฟาร์ม

: เงินทุน

เงินสดในมือ	ถ้ามีการกู้เงิน	อัตราดอกเบี้ย
(บาท)	อัตราดอกเบี้ย	ต่อ 2 เดือน
	ต่อปี	
5,000.00	13	2.166666666

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

: รายได้-รายจ่าย

	: รายจ่ายเงินสด	: รายจ่ายเงินสด	: รายได้นอกการเกษตร
ช่วงเดือน	: นอกการเกษตร	: ทางอื่น ๆ	: และในการเกษตร
	: ของครัวเรือน	: ของครัวเรือน	: ที่ไม่คำนวณ LP
มิ.ย.-ก.ค.	: 6,610.00	: 0.00	: 0.00
ส.ค.-ก.ย.	: 6,610.00	: 0.00	: 0.00
ต.ค.-พ.ย.	: 6,610.00	: 0.00	: 0.00
ธ.ค.-ม.ค.	: 6,610.00	: 0.00	: 0.00
ก.พ.-มี.ค.	: 6,610.00	: 0.00	: 0.00
เม.ย.-พ.ค.	: 6,610.00	: 0.00	: 0.00

ความต้องการบริโภคภายในครัวเรือน

จำนวนสมาชิก : การบริโภคข้าว-ความต้องการ :
 ภายในครัวเรือน : เปลือกต่อคนต่อปี : บริโภคข้าวรวม :
 (คน) : (กก.) : (กก.) :

5 : 240.00 : 1,200.00 :

จบส่วนของการใช้ทรัพยากร กดปุ่ม ALT-M

ตารางแสดงงบประมาณของ

ข้าวนาปี

#1

	เดือน	รหัส	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	ปริมาณ	รวม
ผลผลิตของ ข้าวนาปี			กก./ไร่	3.43	321.37	1102.299
กิจกรรมต่างๆ						
เตรียมดินคนตนเอง	7	LV	ชม.	5.63	2	11.26
เตรียมดินสัตว์ตนเอง	7	LV	ชม.	0.00	0	0
เตรียมดินเครื่องจักรจ้าง	7	LK	ชม.	50.00	4.35	217.5
ปลูกคนตนเอง	7	LV	ชม.	5.63	28	157.64
ปลูกคนจ้าง	7	LK	ชม.	5.63	10.08	56.7504
ตายหญ้าพรวนดินกำจัดวัชพืชคนตนเอง	8	LV	ชม.	5.63	4.8	27.024
ใส่ปุ๋ยคนตนเอง	8	LV	ชม.	7.25	1.84	13.34
พ่นยาปราบวัชพืชและปุ๋ยน้ำคนตนเอง	9	LV	ชม.	8.75	0.96	8.4
สูบน้ำคนตนเอง	9	LV	ชม.	5.63	3.2	18.016
เก็บเกี่ยวคนตนเอง	1	LV	ชม.	5.63	28.48	160.3424
เก็บเกี่ยวคนจ้าง	1	LK	ชม.	5.63	8.48	47.7424
สีคนตนเอง	1	LV	ชม.	5.63	11.84	66.6592
สีคนจ้าง	1	LK	ชม.	5.63	1.12	6.3056
สีเครื่องจักรจ้าง	1	LK	ชม.	95.00	0.17	16.15
ขนคนตนเอง	1	LV	ชม.	5.63	5.76	32.4288
ขนสัตว์จ้าง	1	LV	ชม.	0.00	0	0
ขนเครื่องจักรจ้าง	1	LK	ชม.	95.00	0.35	33.25
เตรียมพันธุ์ตนเอง	7	V	กก.	4.10	7.5	30.75
เตรียมพันธุ์ขอ	7	K	กก.	4.10	2.6	10.66
ค่าปุ๋ยเคมีเม็ด	8	K	กก.	4.72	27.86	131.4992
ค่ายาปราบศัตรูพืชผง	9	K	กก.	29	1.07	31.03
ค่าอุปกรณ์การเกษตร	7	K	ไร่	8.70	1	8.7
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร	7	K	ไร่	1.50	1	1.5

จบข้อมูลพืชที่ 1 กคป่ม ALT-M

		เดือน	รหัส	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	ปริมาณ	รวม
ผลผลิตของ ข้าวนาปรัง		กก./ไร่	3.75	288.23	1080.862		
กิจกรรมต่างๆ							
เตรียมดินคนตนเอง	4 LV ชม.	5.63	0.48	2.7024			
เตรียมดินสัตว์ตนเอง	4 LV ชม.	0.00	0	0			
เตรียมดินเครื่องจักรตนเอง	4 LV ชม.	0.00	0	0			
เตรียมดินเครื่องจักรจ้าง	4 LK ชม.	65.90	3.25	214.175			
ปลูกคนตนเอง	4 LV ชม.	5.63	19.6	110.348			
ปลูกคนจ้าง	4 LK ชม.	5.63	13.2	74.316			
ดายหญ้ารวนดินกำจัดวัชพืชคนตนเอง	5 LV ชม.	5.63	4.32	24.3216			
ดายหญ้ารวนดินกำจัดวัชพืชคนจ้าง	5 LK ชม.	0.00	0	0			
ใส่ปุ๋ยคนตนเอง	5 LV ชม.	7.00	1.92	13.44			
พ่นยาปราบวัชพืชและปุ๋ยน้ำคนตนเอง	6 LV ชม.	8.75	1.36	11.9			
พ่นยาปราบวัชพืชและปุ๋ยน้ำคนจ้าง	5 LK ชม.	0.00	0	0			
สูบน้ำคนตนเอง	5 LV ชม.	5.63	2	11.26			
สูบน้ำเครื่องจักรตนเอง	6 LV ชม.	25.00	1.2	30			
สูบน้ำเครื่องจักรจ้าง	6 LK ชม.	25.00	0.3	7.5			
เก็บเกี่ยวคนตนเอง	8 LV ชม.	5.63	10.72	60.3536			
เก็บเกี่ยวคนจ้าง	8 LK ชม.	5.63	9.36	52.6968			
สีคนตนเอง	8 LV ชม.	0.00	0	0			
สีคนจ้าง	8 LK ชม.	0.00	0	0			
สีเครื่องจักรตนเอง	8 LV ชม.	0.00	0	0			
สีเครื่องจักรจ้าง	8 LK ชม.	0.00	0	0			
ขนคนตนเอง	8 LV ชม.	0	0	0			
ขนคนจ้าง	8 LK ชม.	0.00	0	0			
ขนเครื่องจักรตนเอง	8 LV ชม.	0.00	0	0			
ขนเครื่องจักรจ้าง	8 LK ชม.	108.60	0.35	38.01			
เตรียมพันธุ์ตนเอง	4 V กก.	4.10	8.3	34.03			

	เดือน	รหัส	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	ปริมาณ	รวม
เตรียมพันธุ์ข้าว	4	K	กก.	4.10	1	4.1
ค่าปุ๋ยเคมีข้าว	5	K	กก.	4.72	23.3	109.976
ค่ายาปราบศัตรูพืชน้ำข้าว	5	K	ลิตร	168.00	0.05	8.4
ค่ายาปราบศัตรูพืชผงข้าว	5	K	กก.	30.00	0.22	6.6
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงข้าว	4	K	ลิตร	7.90	1.35	10.665
จบข้อมูลปีที่ 2 กคปุม ALT-M						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางแสดงงบประมาณของ

ถั่วเขียว

#3

	เดือน	รหัส	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	ปริมาณ	รวม
ผลผลิตของ ถั่วเขียว			กก./ไร่	9.23	111	1024.53
กิจกรรมต่างๆ						
เตรียมดินตนเอง	4	LV	ชม.	5.63	1.212	6.82356
เตรียมดินจ้าง	4	LK	ชม.	5.63	0.6048	3.405024
เตรียมดินเครื่องจักรตนเอง	4	LV	ชม.	0	0	0
เตรียมดินเครื่องจักรจ้าง	4	LK	ชม.	156.46	0.4822	75.44501
ปลูกคนตนเอง	4	LV	ชม.	5.63	1.444	8.12972
ปลูกคนจ้าง	4	LK	ชม.	5.63	1.114	6.27182
ดายหญ้ารวนดินกำจัดวัชพืชคนตนเอง	5	LV	ชม.	5.63	1.9192	10.80509
ดายหญ้ารวนดินกำจัดวัชพืชคนจ้าง	5	LK	ชม.	5.63	1.3868	7.807684
ใส่ปุ๋ยคนตนเอง	5	LV	ชม.	10.00	1.7696	17.696
ใส่ปุ๋ยคนจ้าง	5	LK	ชม.	10.00	0.6108	6.108
เก็บเกี่ยวคนตนเอง	7	LV	ชม.	5.63	11.219	63.16634
เก็บเกี่ยวคนจ้าง	7	LK	ชม.	5.63	6.6568	37.47778
นวดคนตนเอง	7	LV	ชม.	0	0	0
นวดเครื่องจักรจ้าง	7	LK	ชม.	114.95	0.2816	32.36992
ขนเครื่องจักรตนเอง	7	LV	ชม.	0.00	0	0
ขนเครื่องจักรจ้าง	7	LK	ชม.	65.00	0.0333	2.1645
เตรียมพันธุ์ตนเอง	4	V	กก.	12.17	1.7956	21.85245
เตรียมพันธุ์ซื้อ	4	K	กก.	12.17	3.5708	43.45663
ค่าปุ๋ยเคมีซื้อ (น้ำ)	5	K	ลิตร	27.22	0.0261	0.710442
ค่าปุ๋ยเคมี (เม็ด)	5	K	กก.	5.50	1.2509	6.87995
ค่ายาซื้อ	5	K	ลิตร	164.23	0.086	14.12378
ค่าอุปกรณ์การเกษตร	6	K	ไร่	0.00	0	0
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร	6	K	ไร่	0.00	0	0

ตารางแสดงงบประมาณของ

ถั่วลิสง

#4

	เดือน	รหัส	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	ปริมาณ	รวม
ผลผลิตของ ถั่วลิสง			กก./ไร่	5.6	210	1176
กิจกรรมต่างๆ						
เตรียมดินคนตนเอง	5	LV	ชม.	5.00	7.66	38.3
เตรียมดินคนจ้าง	5	LK	ชม.	5.00	3.11	15.55
เตรียมดินเครื่องจักรตนเอง	5	LV	ชม.	190	0.1009	19.171
เตรียมดินเครื่องจักรจ้าง	5	LK	ชม.	190.00	0.4207	79.933
ปลูกคนตนเอง	5	LV	ชม.	5.00	15.038	75.19
ปลูกคนจ้าง	5	LK	ชม.	5.00	11.166	55.832
เตรียมดินสัตว์ตนเอง	5	LV	ชม.	2.5	0.6093	1.52325
เตรียมดินสัตว์จ้าง	5	LK	ชม.	2.5	0.203	0.5075
ปลูกซ่อมคนตนเอง	5	LV	ชม.	0	0	0
ปลูกซ่อมคนจ้าง	5	LK	ชม.	0	0	0
ดายหญ้าคนตนเอง	6	LV	ชม.	5.00	12.723	63.6175
ดายหญ้าคนจ้าง	6	LK	ชม.	5	8.65	43.25
ใส่ปุ๋ยคนตนเอง	7	LV	ชม.	5.00	0.6672	3.336
ใส่ปุ๋ยคนจ้าง	7	LK	ชม.	5	0.2536	1.268
พ่นยาและปุ๋ยน้ำคนตนเอง	7	LV	ชม.	6.25	0.6757	4.223125
พ่นยาและปุ๋ยน้ำคนจ้าง	7	LK	ชม.	6.25	0.2984	1.865
พ่นยาและปุ๋ยน้ำเครื่องจักรตนเอง	7	LV	ชม.	40	0.0139	0.556
พ่นยาและปุ๋ยน้ำเครื่องจักรจ้าง	7	LK	ชม.	40	0.0079	0.316
สูบน้ำวิดน้ำเครื่องจักรตนเอง	7	LV	ชม.	0.00	0	0
สูบน้ำวิดน้ำเครื่องจักรจ้าง	7	LK	ชม.	0	0	0
พ่นยาวัชพืชคนตนเอง	7	LV	ชม.	0	0	0
พ่นยาวัชพืชคนจ้าง	7	LK	ชม.	0	0	0
พ่นยาวัชพืชเครื่องจักรตนเอง	7	LV	ชม.	0	0	0
พ่นยาวัชพืชเครื่องจักรจ้าง	7	LK	ชม.	0	0	0
เก็บเกี่ยวคนตนเอง	8	LV	ชม.	5.00	13.04	65.2

ตารางแสดงงบประมาณของ

ถั่วลิสง

#4

	เดือน	รหัส	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	ปริมาณ	รวม
เก็บเกี่ยวคนจ้าง	8	LK	ชม.	5.00	2.67	13.35
ชนคนตนเอง	8	LV	ชม.	5	2.67	13.35
ชนจ้าง	8	LK	ชม.	5.00	0.6096	3.048
ชนเครื่องจักรจ้าง	8	LK	ชม.	90.00	0.0476	4.284
เตรียมพันธุ์ตนเอง	5	V	กก.	14.50	4.0657	58.95265
เตรียมพันธุ์ซื้อ	5	K	กก.	14.50	9.534	138.243
ค่าปุ๋ยเคมีเม็ด	6	K	กก.	6.00	2.0675	12.405
ค่ายาปราบศัตรูพืช	7	K	ลิตร	187.56	0.0578	10.84096
ค่าปุ๋ยเคมีน้ำ	6	K	ลิตร	30.00	0.1773	5.319
นวดตนเอง	7	LV	ชม.	5.00	11.71	58.55
นวดจ้าง	7	LK	ชม.	5	2.67	13.35
ชนเครื่องจักรตนเอง	6	LK	ชม.	90	0.0078	0.702

จบข้อมูลส่วนที่ 4 กลุ่ม ALT-M

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

โครงการพัฒนาการเกษตร จากแผนแม่บทการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

ระดับจังหวัด ปี 2535-39

โครงการไม้ผล

ไม้ผลที่จะส่งเสริมให้ปลูกตามโครงการ ได้แก่ มังคุด ส้มโอ ทูเรียน ลองกอง เนื่องจาก ไม้ผลเหล่านี้ปริมาณการผลิตยังไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด โดยเฉพาะตลาดในท้องถิ่น ประกอบกับพื้นที่บางส่วนในจังหวัดที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผลเหล่านี้ ในที่นี้จะทำการวิเคราะห์ โครงการด้านการเงินเฉพาะลองกอง และทูเรียน เท่านั้น เนื่องจากมีข้อมูลค่อนข้างสมบูรณ์

1. ลองกอง เป็นไม้ผลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลางสาด แต่ผลโตกว่ามีรสชาติหอมหวาน และ เมล็ดน้อย จึงเป็นที่นิยมแก่ผู้บริโภคโดยทั่วไป ในภาคใต้แหล่งปลูกลองกองดั้งเดิมอยู่ที่จังหวัด นราธิวาส ต่อมาได้มีการขยายพันธุ์ใกล้เคียง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากขึ้น เนื่องจากลองกองสามารถ ให้ผลตอบแทนต่อเกษตรกรค่อนข้างสูงและเป็นที่ต้องการของตลาด จึงใจให้เกษตรกรปลูกเป็นอันดับ มาก สำหรับหลักเกณฑ์ในการผลิตได้กำหนดให้เกษตรกรแต่ละรายปลูกลองกอง ไร่ละ 5 ไร่ และ ใช้แรงงานครัวเรือนของเกษตรกรดำเนินการเป็นหลัก ส่วนค่าลงทุน ค่าใช้จ่าย และผลตอบแทน มีดังนี้

1.1 ผลผลิตและประมาณการรายได้ ลองกองที่ปลูกตามโครงการจะเริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 6 และผลผลิตจะเพิ่มขึ้นจนถึงปีที่ 30 นับจากปีที่ปลูกผลผลิตจะเริ่มลดลง ในที่นี้จะวิเคราะห์ โครงการเพียง 10 ปี โดยผลผลิตและรายได้รวมตลอดระยะเวลา 10 ปี ประมาณ 22,675 กิโลกรัม และ 907,000 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ผลผลิตและประมาณการรายได้การปลูกองกองในเนื้อที่ 1 และ 5 ไร่

รายการ	ปีที่										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
ผลผลิต/ไร่(กก.)	0	0	0	0	0	35	200	800	1,500	2,000	4,535
ราคา(บาท/กก.)	-	-	-	-	-	40	40	40	40	40	-
รายได้ 1 ไร่	0	0	0	0	0	1,400	8,000	32,000	60,000	80,000	181,400
เนื้อที่เพาะปลูก 5 ไร่											
ผลผลิต (กก.)	0	0	0	0	0	175	1,000	4,000	7,500	10,000	22,675
รายได้ (บาท)	0	0	0	0	0	7,000	40,000	160,000	300,000	400,000	907,000

ที่มา : จากการสอบถามเกษตรกร

1.2 รายจ่าย โดยแยกเป็น

-ค่าลงทุน เป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกองกองก่อนให้ผลผลิต ได้แก่ ค่าเตรียมดิน
ค่าพันธุ์ปลูก ค่าปุ๋ย และอื่น ๆ รวมทั้งค่าลงทุนซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร ตั้งแต่ปี 1-5 ใน
เนื้อที่ 5 ไร่ รวมค่าลงทุนทั้งสิ้น 30,670 บาท (ตารางที่ 2)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ค่าลงทุนการปลูกองุ่นในเนื้อที่ 1 และ 5 ไร่

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)					รวม
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	
ต้นทุนการผลิต 1 ไร่						
-ค่าเตรียมดิน	600	-	-	-	-	600
-ค่าพันธุ์ปลูกพืช	875	210	-	-	-	1,085
-ค่าปุ๋ยเคมี	350	350	350	350	350	1,750
-ค่ายาปราบวัชพืชและศัตรูพืช	-	150	200	300	300	950
-ค่าจ้างแรงงานดูแลรักษา	467	196	196	190	190	1,239
-รวมต้นทุนการผลิต 1 ไร่	2,292	906	746	840	840	5,624
ต้นทุนการผลิต 5 ไร่	11,460	4,530	3,730	4,200	4,200	28,120
เกษตรกรทำสวนองุ่น						
5 ไร่ ต้องมีค่าลงทุนเพิ่ม						
-ค่าเครื่องพ่นยา	1,200	-	-	-	-	1,200
-ค่าอุปกรณ์เกษตรอื่น ๆ	1,350	-	-	-	-	1,350
รวมค่าลงทุนทั้งหมด	14,010	4,530	3,730	4,200	4,200	30,670
ในเนื้อที่ 5 ไร่						

ที่มา : จากการสอบถามเกษตรกร

-ค่าใช้จ่ายตามโครงการ เป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ต้นลองกองให้ผลแล้วตั้งแต่ปีที่ 6 เป็นต้นไป รวมทั้งสิ้นประมาณ 33,195 บาท ดังรายละเอียดตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายการปลูกลองกองในเนื้อที่ 1 และ 5 ไร่

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)					
	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
ต้นทุนการผลิต 1 ไร่						
-ค่าจ้างแรงงานดูแลรักษา และเก็บเกี่ยว	173	173	431	431	431	1,639
-ค่าปุ๋ยเคมี	700	700	700	700	700	3,500
-ค่ายาปราบศัตรูพืช	300	300	300	300	300	1,500
-รวมต้นทุนการผลิต 1 ไร่	1,173	1,173	1,431	1,431	1,431	6,639
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	5,865	5,865	7,155	7,155	7,155	33,195
ในเนื้อที่ 5 ไร่						

ที่มา : จากการสอบถามเกษตรกร

1.3 การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงิน ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของการปลูกลองกอง โดยใช้อัตราดอกเบี้ย 8% ,10% และ 12% ปรากฏว่า อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) มากกว่า 50% และมูลค่าปัจจุบันของรายได้สุทธิ (NPV) เท่ากับ 419,071 บาท 357,394 บาท และ 305,324 บาท ตามลำดับ และอัตราผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่าย (B/C Ratio) เท่ากับ 9.89 ,9.08 และ 8.32 ตามลำดับ สรุปได้ว่าโครงการปลูกลองกองเป็นโครงการที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน (ตารางที่ 4)

1.4 การลงทุนของเกษตรกร ในช่วง 5 ปีแรก ของโครงการปลูกองกอง เกษตรกรลงทุนประมาณรายละ 30,670 บาท ดังกล่าวแล้วข้างต้น ในช่วงนี้เกษตรกรยังไม่มีรายได้จากการปลูกองกอง

1.5 มูลค่าเพิ่มของโครงการปลูกองกอง โดยพิจารณาจากแรงงานในครัวเรือน และค่าเสื่อมอุปกรณ์การเกษตร จะได้มูลค่าเพิ่มของโครงการปลูกองกองในช่วง 10 ปี ประมาณรายละ 875,685 บาท (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ทางการเงินในการปลูกองกอง

หน่วย : บาท

ปีที่	รายได้	ค่าลงทุน	ค่าใช้จ่าย	รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	รายได้สุทธิ	มูลค่าเพิ่ม
	(1)	(2)	(3)	(2)+(3)	(1)-(2)-(3)	
1	0	14,010	0	14,010	-14,010	-10,755
2	0	4,530	0	4,350	-4,530	-1,275
3	0	3,730	0	3,730	-3,730	-475
4	0	4,200	0	4,200	-4,200	-945
5	0	4,200	0	4,200	-4,200	-945
6	7,000	0	5,868	5,865	1,135	4,390
7	40,000	0	5,865	5,865	34,135	37,390
8	160,000	0	7,155	7,155	152,845	156,100
9	300,000	0	7,155	7,155	292,845	296,100
10	400,000	0	7,155	7,155	392,845	396,100
รวม	907,000	30,670	33,195	63,865	843,135	875,685

1 NPV = 419,071, B/C ratio = 9.89 ที่อัตราดอกเบี้ย 8%

IRR มากกว่า 50% 2 NPV = 357,394, B/C ratio = 9.08 ที่อัตราดอกเบี้ย 10%

3 NPV = 305,324, B/C ratio = 8.32 ที่อัตราดอกเบี้ย 12%

2. ทูเรียน ส่วนใหญ่พันธุ์ทุเรียนที่เกษตรกรปลูกยังเป็นพันธุ์พื้นเมือง จึงให้ผลตอบแทนแก่เกษตรกรต่ำ ในขณะที่ความต้องการของตลาดนิยมพันธุ์ราชการส่งเสริม เช่น พันธุ์หมอนทอง พันธุ์ชะนี เป็นต้น ดังนั้นจึงควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกทุเรียนพันธุ์ราชการให้มากขึ้น เพื่อจะได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและสามารถยกระดับรายได้ของเกษตรกรอีกด้วย สำหรับหลักเกณฑ์ในการผลิตได้กำหนดให้เกษตรกรแต่ละรายปลูกทุเรียนรายละ 5 ไร่ และใช้แรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรดำเนินการเป็นหลัก ส่วนค่าลงทุน ค่าใช้จ่าย และผลตอบแทนมีดังนี้

2.1 ผลผลิตและประมาณการรายได้ ทูเรียนที่ปลูกตามโครงการจะเริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 6 โดยผลผลิตและรายได้รวมตลอดระยะเวลา 10 ปี ประมาณ 13,625 กก. และ 476,875 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ผลผลิตและประมาณการรายได้การปลูกทุเรียนในเนื้อที่ 1 และ 5 ไร่

รายการ	ปีที่										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
ผลผลิต/ไร่(กก.)	0	0	0	0	0	225	375	375	875	875	2,725
ราคา(บาท/กก.)	-	-	-	-	-	35	35	35	35	35	-
รายได้ 1 ไร่ เนื้อที่เพาะปลูก 5 ไร่	0	0	0	0	0	7,875	13,125	13,125	30,625	30,625	95,375
ผลผลิต (กก.)	0	0	0	0	0	1,125	1,875	1,875	4,375	4,375	13,625
รายได้ (บาท)	0	0	0	0	0	39,375	65,625	65,625	153,125	153,125	476,875

ที่มา : จากการสอบถามเกษตรกร

2.2 ค่าใช้จ่าย โดยแยกเป็น

-ค่าลงทุน เป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกทุเรียนก่อนให้ผลผลิต ได้แก่ ค่าเตรียมดิน ค่าพันธุ์ปลูก ค่าปุ๋ย และอื่น ๆ รวมทั้งค่าลงทุนซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร ตั้งแต่ปี 1-5

ในเนื้อที่ 5 ไร่ รวมค่าลงทุนทั้งสิ้น 45,205 บาท (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ค่าลงทุนการปลูกทุเรียนในเนื้อที่ 1 และ 5 ไร่

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)					รวม
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	
ต้นทุนการผลิต 1 ไร่						
-ค่าเตรียมดิน	550	-	-	-	-	550
-ค่าพันธุ์ปลูกพืช	815	150	-	-	-	965
-ค่าปุ๋ยเคมี และปุ๋ยคอก	310	330	556	750	750	2,696
-ค่ายาปราบวัชพืชและศัตรูพืช	308	594	490	626	608	2,626
-ค่าจ้างแรงงานดูแลรักษา	226	373	444	255	397	1,694
-รวมต้นทุนการผลิต 1 ไร่	2,268	1,447	1,490	1,631	1,755	8,531
ต้นทุนการผลิต 5 ไร่	11,040	7,235	7,450	3,155	8,775	42,655
เกษตรกรทำสวนลองกอง 5 ไร่ ต้องมีค่าลงทุนเพิ่ม						
-ค่าเครื่องพ่นยา	1,200	-	-	-	-	1,200
-ค่าอุปกรณ์เกษตรอื่น ๆ	1,350	-	-	-	-	1,350
รวมค่าลงทุนทั้งหมด ในเนื้อที่ 5 ไร่	13,590	7,235	7,450	8,155	8,775	45,205

ที่มา : จากการสอบถามเกษตรกร

-ค่าใช้จ่ายตามโครงการ ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ต้นทุนเรือนให้ผลแล้วตั้งแต่ปีที่ 6 เป็นต้นไป รวมทั้งสิ้นประมาณ 52,500 บาท ดังรายละเอียดตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าใช้จ่ายการปลูกทุเรียนในเนื้อที่ 1 และ 5 ไร่

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)					
	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
ต้นทุนการผลิต 1 ไร่						
-ค่าจ้างแรงงานดูแลรักษา และเก็บเกี่ยว	745	745	745	745	745	3,725
-ค่านุ้ยเคมีและนุ้ยคอก	936	936	936	936	936	4,680
-ค่านุ้ยปราบศัตรูพืช และวัชพืช	419	419	419	419	419	2,095
-รวมต้นทุนการผลิต 1 ไร่	2,100	2,100	2,100	2,100	2,100	10,500
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด ในเนื้อที่ 5 ไร่	10,500	10,500	10,500	10,500	10,500	52,500

ที่มา : จากการสอบถามเกษตรกร

2.3 การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงิน ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของการปลูกทุเรียน โดยใช้อัตราดอกเบี้ย 8% ,10% และ 12% ปรากฏว่า อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) เท่ากับ 45% และมูลค่าปัจจุบันของรายได้สุทธิ (NPV) เท่ากับ 195,358 บาท 165,911 บาท และ 140,913 บาท ตามลำดับ และอัตราผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่าย (B/C Ratio) เท่ากับ 3.77 ,3.52 และ 3.29 ตามลำดับ สรุปได้ว่าโครงการปลูกทุเรียนเป็นโครงการที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน (ตารางที่ 8)

2.4 การลงทุนของเกษตรกร ในช่วง 5 ปีแรก ของโครงการปลูกลองกอง เกษตรกรลงทุนประมาณรายละ 45,205 บาท ดังกล่าวแล้วข้างต้น ในช่วงนี้เกษตรกรยังไม่มีรายได้จากการปลูกทุเรียน

2.5 มูลค่าเพิ่มของโครงการปลูกลองกอง โดยพิจารณาจากแรงงานในครัวเรือน และ ค่าเสื่อมอุปกรณ์การเกษตร จะได้มูลค่าเพิ่มของโครงการปลูกลองกองในช่วง 10 ปี ประมาณ รายละ 411,720 บาท (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ทางการเงินในการปลูกทุเรียน

หน่วย : บาท

ปีที่	รายได้	ค่าลงทุน	ค่าใช้จ่าย	รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	รายได้สุทธิ	มูลค่าเพิ่ม
	(1)	(2)	(3)	(2)+(3)	(1)-(2)-(3)	
1	0	13,590	0	13,590	-13,590	-10,335
2	0	7,235	0	7,235	-7,235	-3,980
3	0	7,450	0	7,450	-7,450	-4,195
4	0	8,155	0	8,155	-8,155	-4,900
5	0	8,755	0	9,755	-8,755	-5,520
6	39,375	0	10,500	10,500	28,875	32,130
7	65,625	0	10,500	10,500	55,125	58,380
8	65,625	0	10,500	10,500	55,125	58,380
9	153,125	0	10,500	10,500	142,625	145,880
10	153,125	0	10,500	10,500	142,625	145,880
รวม	476,875	45,205	52,500	97,705	379,170	411,720

1 NPV = 195,358, B/C ratio = 3.77 ที่อัตราดอกเบี้ย 8%

IRR เท่ากับ 45% 2 NPV = 165,911, B/C ratio = 3.52 ที่อัตราดอกเบี้ย 10%

3 NPV = 140,913, B/C ratio = 3.29 ที่อัตราดอกเบี้ย 12%

โครงการเลี้ยงโคเนื้อ

บริเวณลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามีการเลี้ยงโคอย่างกว้างขวาง เพราะมีพื้นที่เหมาะสมเลี้ยงง่ายและได้ราคาดี แต่ลักษณะการเลี้ยงส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงเพื่อใช้งานเป็นหลัก และเกษตรกรได้หันไปใช้เครื่องจักรแทนแรงงานของโคมากขึ้น จึงทำให้ปริมาณโคที่เลี้ยงเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ส่วนการบริโภคเนื้อโคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการเลี้ยงโคเนื้อ จึงเป็นโครงการที่น่าจะส่งเสริมให้แก่เกษตรกรเลี้ยงกันอย่างแพร่หลายมากขึ้น

สำหรับรูปแบบการผลิตโคเนื้อตามโครงการได้กำหนดให้การผลิตโคเนื้อเป็นกิจกรรมเสริมรายได้ โดยคำนึงถึงแรงงานการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกร และพื้นที่การเกษตรของเกษตรกรที่จะนำมาปลูกแปลงหญ้าได้ นอกจากนี้ยังควรพิจารณาถึง

1. เกษตรกรหรือท้องที่มีการผลิตพืชที่ให้ผลพลอยได้ปริมาณมาก และเป็นอาหารโคได้ดี
2. เกษตรกรที่มีพื้นที่จำกัดแต่มีทำเลเลี้ยงสัตว์สาธารณะ หรือ ท้องที่มีผลพลอยได้

จากการเกษตรที่ใช้เป็นอาหารโคได้เป็นจำนวนมาก

3. เกษตรกรมีพื้นที่มาก และมีพื้นที่ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม แต่สามารถนำมาปลูกแปลงหญ้าได้

1. แผนการผลิตโคเนื้อและประมาณการรายได้ เกษตรกรแต่ละรายจะเลี้ยงแม่โคลูกผสม 3 ตัวในปีแรก และจะคงปริมาณแม่โคในฟาร์ม จำนวน 3 ตัว สำหรับลูกโคเนื้อเพศผู้ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นผลผลิตหลักเกษตรกรจะขายเมื่ออายุ 1-2 ปี ส่วนลูกโคเนื้อเพศเมียลูกผสมเกษตรกรจะเลี้ยงไว้เพื่อใช้เป็นแม่พันธุ์ต่อไป เกษตรกรสามารถขายแม่โคคัดทิ้งได้ตั้งแต่ปีที่ 3 เป็นต้นไป โดยเกษตรกรแต่ละรายจะมีรายได้จากการขายโค ตั้งแต่ปีที่ 2 ถึงปีที่ 10 เป็นเงินประมาณ 9,000-17,000 บาท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 9 แผนการเลี้ยงโคเนื้อ

รายการ	ปี									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
แผนการเลี้ยงโคเนื้อ										
แม่โค	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
-ลูกโคตัวเมียอายุ 0-1 ปี	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
-ลูกโคตัวผู้อายุ 0-1 ปี	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
-โคตัวเมียอายุ 1-2 ปี	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
-โคตัวผู้อายุ 1-2 ปี	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
-โคสาวอายุ 2-3 ปี	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
-จำนวนโคทั้งหมด	5	7	8	8	8	8	8	8	8	8
จำนวนโคที่ขายปลายปี										
-แม่โคคัดทิ้ง	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
-โคตัวเมียอายุ 1-2 ปี	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
-รายได้จากการขายโค*	0	9000	17000	17000	17000	17000	17000	17000	17000	120000**

หมายเหตุ : * รายได้ประเมินโดยให้ราคาแม่โคที่คัดทิ้งตัวละ 8,000 บาท

และราคาโคตัวผู้ตัวละ 9,000 บาท

** เป็นมีสุดท้ายของโครงการที่รวมมูลค่าโคที่เหลือ

ที่มา : สنج.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราชและจากการสอบถามเกษตรกร

2. ค่าใช้จ่าย ในการเลี้ยงโคเนื้อผสมบราห์มัน เกษตรกรแต่ละรายจะมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนและค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดังนี้

-ค่าลงทุน เป็นค่าใช้จ่ายก่อนการเลี้ยงโคเนื้อ ประกอบด้วยค่าพันธุ์ ค่าโรงเรือน และอื่น ๆ รวม 73,560 บาท (ตารางที่ 10) ดังนี้

ตารางที่ 10 ค่าลงทุนการเลี้ยงโคเนื้อ

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)		
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	รวม
-ค่าซื้อแม่โคลูกผสมบราห์มัน 3 ตัว ๆ ละ 20,000 บาท	60,000	-	60,000
-ค่าโรงเรือน	5,000	-	5,000
-ค่ารางอาหารหยาบ รางอาหารชั้น และค่ารางน้ำ	3,000	-	3,000
-ค่ามุ้งไนลอน	500	-	500
-ค่าเชือกและอุปกรณ์ต่าง ๆ	300	-	300
-ค่าจัดทำแปลงหญ้า 2 ไร่ ๆ ละ 550 บาท	1,100	-	1,100
-ค่าอาหารชั้นโคตั้งท้อง	1,350	1,350	2,700
-ค่ายารักษาโรค	400	560	960
รวม	71,650	1,910	73,560

ที่มา : สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราชและจากการสอบถามเกษตรกร

2. ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคเนื้อ เป็นค่าใช้จ่ายในขณะที่เลี้ยงโคเนื้อ ประกอบด้วยค่าอาหารชั้น ค่าอาหารหยาบ ค่ายา ค่าผสมเทียม และอื่น ๆ รวม 27,930 บาท

ตารางที่ 11 ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคเนื้อ

หน่วย : บาท

รายการ	ปีที่			
	1	2	3-10 (ต่อปี)	รวม
-ค่าอาหารเสริม	0	0	1,410	11,280
-ค่ายาป้องกัน/รักษาโรค	0	0	640	5,120
-ค่าผสมเทียม	600	600	600	6,000
-ค่าอื่น ๆ	230	420	610	5,530
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	830	1,020	3,260	27,930

ที่มา : สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราชและจากการสอบถามเกษตรกร

3. การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินผลการวิเคราะห์ทางการเงินของโครงการเลี้ยงโคเนื้อ โดยใช้อัตราดอกเบี้ย 8% ,10% และ 12% ปรากฏว่า อัตราผลตอบแทนของโครงการ(IRR) เท่ากับ 18.94% และมูลค่าปัจจุบันของรายได้สุทธิ (NPV) เท่ากับ 57,776 บาท, 43,358 บาท และ 21,024 บาท ตามลำดับ และอัตราผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่าย (B/C Ratio) เท่ากับ 1.64, 1.48 และ 1.35 ตามลำดับ สรุปได้ว่าโครงการปลูกถั่วเหลืองเป็นโครงการที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน (ตารางที่ 12)

4. การลงทุนของเกษตรกรการลงทุนของเกษตรกร ประมาณรายละ 73,560 บาท ดังที่กล่าวข้างต้น

5. มูลค่าเพิ่ม มูลค่าเพิ่มของโครงการนี้ ประมาณรายละ 158,730 บาท ในระยะ 10 ปี (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ทางการเงินในการเลี้ยงโคเนื้อ

หน่วย : บาท

ปีที่	รายได้ (1)	ค่าลงทุน (2)	ค่าใช้จ่าย (3)	รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด (2)+(3)	รายได้สุทธิ (1)-(2)-(3)	มูลค่าเพิ่ม
1	0	71,650	830	72,480	-72,480	-70,645
2	9,000	1,910	1,020	2,930	6,070	7,215
3	17,000	0	3,260	3,260	13,740	15,020
4	17,000	0	3,260	3,260	13,740	15,020
5	17,000	0	3,260	3,260	13,740	15,020
6	17,000	0	3,260	3,260	13,740	15,020
7	17,000	0	3,260	3,260	13,740	15,020
8	17,000	0	3,260	3,260	13,740	15,020
9	17,000	0	3,260	3,260	13,740	15,020
10	17,000	0	3,260	-99,740	116,740	118,020
รวม	145,000	-103,000*	27,930	-1,510	146,510	158,730

1 NPV = 57,776, B/C ratio = 1.64 ที่อัตราดอกเบี้ย 8%

IRR เท่ากับ 18.94% 2 NPV = 43,358, B/C ratio = 1.48 ที่อัตราดอกเบี้ย 10%

3 NPV = 31,024, B/C ratio = 1.35 ที่อัตราดอกเบี้ย 12%

หมายเหตุ : * ปีสุดท้ายของโครงการที่คิดมูลค่าโคที่เหลือ

ประวัติผู้เขียน

นางสาว ปัญญาภรณ์ นิยม เกิดวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ.2512 ที่กรุงเทพมหานคร
สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีเศรษฐศาสตรบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปี พ.ศ.2533 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.2534

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย